

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

A hadgyakorlatok halottai.

— Drága fegyverjátékok. —

Szeged, aug. 26.

Eget rengető dicsőítéssel írják meg a bécsi lapok, hogy a tizedik és tizenegyedik hadtestnek Galicziában tervezett nyári nagy hadgyakorlatai elmaradnak, hogy elhalasztotta azokat a katonai tanács, melyben Albrecht főherceg és a közös hadügyminiszter is résztvettek.

Hogy miért a dicsőítés, nehéz megérteni polgári észszel. Mert a gyakorlatok elhalasztásának nem az az oka, mintha a hadügyi kormánytán meg akarná takarítani a fegyverjáték költségeit, vagy mintha épen a legénységet kimélné, hanem a félelem a háttáron levő kolerától, melynek nem mernek tápot adni sok ezer főre menő csapatok összpontosítása által.

Egyszerűen az elháríthatatlan kényszer, valóságos vis maior az, melynek hatása alatt a hadügyi kormányzat elhatározása kelt és igazán bosszantó, hogy a hízogó sajtó még ebből is az elismerés himét varrja arra a katonai uralomra, melyről tudhatja, hogy sohasem keresi a polgárság kedvét vagy előnyét.

Ha olyan kiméletes, gondos, atyáskodó tudna lenni a katonai kormány, vajjon miért nem intézkedett hát, hogy elmaradjanak a nagy gyakorlatok Galiczián kívül másutt is, ahol a pokoli hőség százával pusztította el a legénységet?

A két galicziai hadtest gyakorlatainak elhalasztását látva, ez a kérdés annál jogosultabb, mert enyhe befolyású kolera, mint a tapasztalások mutatták, alig tesz oly mérvű pusztítást a katonák soraiban, mint tett az utóbbi hetekben a hőség, melynek izzásától százával dőltek ki az emberek a sorból.

Olvastuk, hogy egy-egy kivonuló ezred felében-harmadában tudott eljutni gyakorlatai színhelyére, hogy kevés volt a betegszállító kocsik hadoszlopa és hogy arczra bukva, holtan maradtak katonáink az utszélen hármával, tízével, de azt nem olvastuk, hogy bár egy-két napra is fölfüggesztették volna azt az esztelen hájtást, melyet a legénységgel véghezvisznek.

Mindenki várta ezt a rendelkezést, mert hiszen abban a hadseregben és annak minden ezredében a mi fiaink szolgálnak, akiknek egészsége és élete becses előttünk, ha mindjárt nem becsüli is semmire a közös hadsereg, mely jobban ügyel a lovaira, mint a legényeire. A lovakat kimélték ezekben a meleg napokban, a katonákat

pedig üzték, kergették és megesett az is, megirta egy nem eléggé óvatos tartalékos, hogy valamelyik tiszt csak azért is ostromra szalajtotta a legényeit. Bizonyosan meg akarta tudni, hogy az a „kedves“ magyar állja-e a negyven fokos meleget szaladtában.

Mégis azt mondják, azt kívánják tőlünk, hogy szeressük azt az intézményt, melynek közös hadsereg a neve, mert az védelmezi meg a hazát. Ugy tüntetik föl a dolgot, hogy a katonának épen azt kell megtanulni, hogy daczoljon az idők viszontagságaival, ha hideg van, ha meleg. De hiszen akkor miért ejtik el a galicziai gyakorlatokat a kolera miatt, hiszen a valóságos háboru idejében is eshetik kolera és arra e szerint nem lesz begyakorolva a hadsereg, amint nincs begyakorolva arra, hogy valódi éles töltésekkel lövöldöztessen magára.

Nevetséges álláspont a gyakorlatoknak az a tulhajtása, mely emberáldozatokkal jár. Nevetséges és lelkiismeretlen. A hadsereg megtanulhatja mindazt, amit tudnia kell háboru esetére és a végső szükségben elszenvedheti a negyvenfokos hőséget is, már aki el bírja szenvedni, de megtanulni nem fogja azt, hogy negyven fok melegben jól érezze magát és ruganyos maradjon, mert ezt csak a Sahara sivatagban élve lehet megtanulni.

Hanem az mindegy a közös hadügyminiszternek és a generális uraknak. Ők szép parédésan, lóháton kivonulnak a gyakorlótérre egy-egy órára és kedvük telik benne, hogy a pokoli hőségben félnapokat masirozó csapatok végig csinálják a fegyverjátékot. Kedvük telik benne, hogy a sorból ki-dőlő embereken kipróbálják az egészségügyi csapatok szolgálatát. És kedvük telik tán abban is, hogy a raportnál, mint a valóságos háboruban, számot adnak 8-10 halottról is.

Gyönyörű egy játék ez igazán és hogyne telnék benne nagy öröme annak a társadalomnak is, mely béke idején is halálba küldi a fiait, csak hogy annál szebb, érdekesebb, szemléltetőbb háborusdit játszassanak a generális urak.

Kinevezések. Ő Felsőge Erdélyi Sándor győri kir. táblai elnököt igazságügyi államtitkárrá, Czorda a államtitkárt pedig budapesti táblai elnökévé nevezte ki.

Oláh forrongás. Patay András, Debrecen és Nagyvárád városoknak volt főispánja, jelenleg pedig kolozsvári csendőrezredes, ma a fővárosba érkezett s jelentést tett Török m. kir. csendőrtábornoknak az erdélyi viszonyokról. Együttal sürgősen kérte, hogy az ottani csendőrlétszám meg-

szaporíttassék, mert az oláhok fenyegető magatartása elérte a ne-továbbot. Ejjelenkint gyűléseket tartanak s a fanatizált pópák uton-utfélen terjesztik ama kedvencz frázisát, hogy: „Hóra és Kloska idejében bokáig gázoltunk a magyarok vérében, 48-ban térdig, az idén pedig földeni fogunk benne.“ — A helyzetet tehát az erdélyi részeken a csendőrség jóval komolyabbnak tartja, mint a magyar hírlapok, amelyeket különben szívesen vádolnak tulhajtásokkal.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— aug. 26.

Szeged város közigazgatási bizottsága ma délután Kállay Albert főispán elnökléte alatt tartotta meg augusztus havi rendes ülését.

Jelen voltak: dr. Lázár György polgármesterhelyettes, dr. Tóth Pál főjegyző, Rainer József főkapitány, Fodor Károly és Pálffy Viktor tanácsosok, Endrényi Antal árvaszéki elnök, dr. Faragó Ödön városi főorvos, dr. Ivánkovics Sándor főügyész, Schmidt Imre kir. ügyész, Szigethy Vilmos pénzügyi titkár, Sebők Kálmán, Babarczy József, Fodor István, Kovács Albert, dr. Magyar János, Obláth Lipót, Polczner Jenő, Wagner Károly.

Dr. Ivánkovics Sándor városi főügyész a Porgányi György és Szávits István-féle bűnügy állását adja elő. 1877-ben 3700 frt hiányt fedeztek föl a városi pénztárban. A vétkesek Porgányi és Szávics és 2 havi fogházra ítéltek, az ítélet ellen azonban fölebbezték. Időközben Porgányi meghalt, Szávicsot pedig fölmentette a trvszék. Dr. Ivánkovics főügyész véleménye az, minthogy a városnak 3700 frt kára van, Szávics és az elhalt Porgányi ellen indíttassék meg a fegyelmi eljárás a vagyoni felelősség megállapítása végett.

Az ülés szó nélkül elfogadta az ügyészi indítványt.

A pénzügyi. előterjesztések közül kinos föltünést keltett az, hogy az államkölcsönös nyomorúság ismét nagy mértékben kezd jelentkezni. Nem kevesebb mint 170 államkölcsönös ház tulajdonosa van ismét hátralékban, akiknek házaira a közigazgatási bizottság a végrehajtás folytatását illetőleg az árverést rendelte el.

Szendrey Pál tanácsjegyző beterjeszti az utadó-költségelőirányzatot. E szerint az 1893-ra szóló utadó-költségelőirányzat a jövő évre bevételként 71,196, a kiadásokra pedig 64,000 frtot irányzott elő. A kilenczvennégy év végén tármaradvány lesz 38,000 forint, melylyel a baja-kisujzállási utat fogják kiépíteni.

Ezután a szakreferensek jelentései következtek.

Szeged—Orsovai vonal.

a) Szeged—Orsova.

Table with columns for station names (Szeged, Széreg, Oroszlámos, Valkány, Mokrin, Nagyikinda, Zombolya, Gyertyámos, Temesvár-Józsefv., Lugos, Karánsebes, Mehádia, Herkulesfürdő, Orsova, Verciorova, Bukarest) and departure/arrival times.

b) Orsova—Szeged.

Table with columns for station names (Bukarest, Verciorova, Orsova, Herkulesfürdő, Mehádia, Karánsebes, Lugos, Temesvár-gyv., Józsefv. érk., Gyertyámos, Zombolya, Nagyikinda, Mokrin, Valkány, Oroszlámos, Széreg, Szeged) and departure/arrival times.

Valkány—Perjámos—Varjasi vonal:

a) Valkány—Varjas.

Table with columns for station names (Szeged, Valkány, Ó-Bessenyő, Nagy-Sz.-Miklós, Sáralfalva, Rácz Sz.-Péter, Perjámos, Varjas) and departure/arrival times.

b) Varjas—Valkány.

Table with columns for station names (Varjas, Perjámos, Rácz Sz.-Péter, Sáralfalva, Nagy-Sz.-Miklós, Ó-Bessenyő, Valkány, Szeged) and departure/arrival times.

Szabadka—Bajai vonal:

a) Szabadka—Baja.

Table with columns for station names (Szabadka, Csikeria, Bács-Almás, Bikity-Borsod, Baja) and departure/arrival times.

b) Baja—Szabadka.

Table with columns for station names (Baja, Bikity-Borsod, Bács-Almás, Csikeria, Szabadka) and departure/arrival times.

Félegyháza—Csongrádi vonal:

a) Félegyháza—Csongrád.

Table with columns for station names (Szeged, Félegyháza, Csongrád) and departure/arrival times.

b) Csongrád—Félegyháza.

Table with columns for station names (Csongrád, Félegyháza, Szeged) and departure/arrival times.

Szeged—Nagyvárad: vonal:

a) Szeged—Nagyvárad.

Table with columns for station names (Szeged-rókus, Algyő, H.-M.-Vásárhely, Orosháza, Csaba, Gyula, Szalonta, Nagyvárad, Kolozsvár) and departure/arrival times.

b) Nagyvárad—Szeged.

Table with columns for station names (Nagyvárad, Szalonta, Gyula, Csaba, Orosháza, H.-M.-Vásárhely, Algyő, Szeged-rókus) and departure/arrival times.

Iskolai értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1862-ben alapított nyilvánossági jelleggel felruházott

ELEMI ÉS FELSŐ LEÁNYISKOLÁMBAN

a beiratások f. hó 27-én, az előadások pedig szeptember 5-én kezdetnek meg.

Növendékek teljes ellátásra is elvállaltatnak, és pedig: 12 éven auliak 350, ezen felüliek 400 frtért.

Harmincz év óta fennálló nőnevelő- és tanintézetemet a n. é. közönség figyelmébe ajánlván, maradok

tisztelettel

Keméndyné Drucker Irma,

intézet-tulajdonos.

Tisza Lajos-körút 75. sz. saját ház.

621-5-1

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. földbirtokos és bérlő uraknak becses tudomására hozni, mikép itt Szegeden ujonnan berendezett műtrágya gyáramat f. hó 1-én nyitottam meg és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legjutányosabb árak mellett egy, az eddig előállított műtrágyákat messze fölülmuló trágyaanyagot az úgynevezett

cs. és kir. szabadalmazott

CONCENTRÁLT és EMELT TARTALMU MARHATRÁGYÁT

bocsájthatok forgalomba.

E trágya magas phosphor és káli tartalmánál fogva bámulatos eredményeket mutat föl.

A mellett a trágyázás oly egyszerű és kényelmes, mikép e trágyát birtokain leendő használatra minden gazdának lelkiismerettel ajánlhatom.

Minták, használati utasítások, árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek szét.

620-15-1

Tisztelettel

Schuller Mór.

Kitünő

minőségű villányi, szegszárdi, budai, egri vörös bor, ugyszintén legjobb fajú fehér asztali-, pecsenye- és csemege bor, továbbá mindennemű magyar és valódi francia cognac nálam kapható.

542-20-4

SZILASI IGNÁTZ.

Különlegességi áruda. — Hid-utca.

Iskolai értesítés.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint nyilvánossági joggal felruházott nőnevelő- és felső tanintézetemben

az 1892-93. tanévre szóló beiratások f. hó 28-án kezdődnek. Az elemi iskola első osztályába felvétetnek oly növendékek, kik hatodik életévüket betöltötték.

A felső leányiskola első osztályába pedig oly növendékek vétetnek föl, kik a hat elemi osztályt sikeresen bevégezték. Különös figyelmébe ajánlom a t. szülőknek gyermekeik iskoláztatását intézetemben megkezdetni, mert módot fogok nyújtani, hogy növendékeim már zsenge korukban, az idegen (német-, francia nyelveket is) gyakorlati uton elsajátíthassák.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlván, maradok kiváló tisztelettel

609-5-1/

Pataki Simon, intézet-tulajdonos. Szeged, Dugonits-tér II. szám.